Investeerimislaen koos pangaga tingimused[1]
Alates 30.04.2026

Laenu sihtgrupp on **väikese ja keskmise suurusega ettevõtja või suurettevõtja** (v.a sekkumise 8.1 korral), kes vastab muu hulgas Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2023–2027[2] (ÜPP SK) sekkumise nõuetele.
Laenutaotleja peab olema, muu hulgas:

- majanduslikult jätkusuutlik, kelle põhitegevusala on toidu tootmine, välja arvatud kala, vähilaadsete ja limuste töötlemine ning säilitamine (sekkumine 2.3); *või*
- põllumajandustootja, sh noored ja alustavad põllumajandustootjad ning neid ühendavad tulundusühistud (sekkumine 2.6); *või*
- põllumajanduses tegutsevad tulundusühistud ja tunnustatud tootjaorganisatsioonid ning nende liidud või nende valitseva mõju all olev ettevõtja (sekkumine 3.1.2); *või*
- maapiirkonna ettevõtja, kelle püsiv tegevuskoht projektiga seoses asub maapiirkonnas (maaline ja väikelinnaline piirkond), väljaspool Tallinnaga piirnevaid valdu (st Harku, Saue, Saku, Kiili, Rae, Jõelähtme, Viimsi; sekkumine 8.1).

Laenu eesmärk peab vastama ÜPP SK ühe järgmise sekkumise tingimustele:

- *Toidutööstuse materiaalsed ja immateriaalsed tootlikud investeeringud (sekkumine 2.3).* Finantseeritakse investeeringuid, mis suurendavad ettevõtja konkurentsivõimet ja lisandväärtust:

- masinate ja seadmete soetamine (sh kasutatud seadmed);
- ehitiste ehitamine ja rekonstrueerimine;
- uuenduslike toodete ja kõrvaltoodete väljaarendamine;
- tootmisprotsesside ja tehnoloogiate väljaarendamine;
- muud investeeringud lisandväärtuse andmiseks kõigis tootmisahela etappides;
- tootmise digitaliseerimine ja automatiseerimine;
- käibekapital, sh eraldiseisev käibekapital tingimusel, et see aitab kaasa ÜPP erieesmärgi saavutamisele.

- *Põllumajandustootjate tootlikud materiaalsed ja immateriaalsed investeeringud (sekkumine 2.6).* Finantseeritakse järgmisi investeeringuid:

- investeeringud masinatesse ja seadmetesse;
- ehitiste ehitamine ja rekonstrueerimine;
- uuenduslike toodete ja kõrvaltoodete väljaarendamine;
- tootmisprotsesside ja tehnoloogiate väljaarendamine;
- muud investeeringud lisandväärtuse andmiseks kõigis tootmisahela etappides;
- tootmise digitaliseerimine ja automatiseerimine;
- loomade ja muu aretusmaterjali (embrüod) ning üheaastaste taimede ost;
- käibekapital, sh eraldiseisev käibekapital tingimusel, et see aitab kaasa ÜPP erieesmärgi saavutamisele;
- noortele põllumajandustootjatele maa ostmine.

- *Ühistulised investeeringud materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse (sekkumine 3.1.2).* Finantseeritakse järgmisi investeeringuid:

[1] Vt *Pikaajaline investeerimislaen*, halldusleping number 191 Lisa 2
[2] https://www.agri.ee/euroopa-liidu-uhise-pollumajanduspoliitika-strateegiakava-2023-2027

- investeeringud masinatesse ja seadmetesse;
- ehitiste ehitamine ja rekonstrueerimine;
- uuenduslike toodete ja kõrvaltoodete väljaarendamine;
- tootmisprotsesside ja tehnoloogiate väljaarendamine;
- muud investeeringud lisandväärtuse andmiseks kõigis tootmisahela etappides;
- tootmise digitaliseerimine ja automatiseerimine;
- loomade ja muu aretusmaterjali (embrüod) ning üheaastaste taimede ost;
- käibekapital, sh eraldiseisev käibekapital tingimusel, et see aitab kaasa ÜPP erieesmärgi saavutamisele.

- *Investeeringud ettevõtete konkurentsivõime tõstmiseks (sekkumine 8.1).* Finantseeritakse ettevõtja majandustegevuse arendamiseks vajaliku materiaalse ja immateriaalse vara soetamist, sh:
- teenuse osutamiseks, tootmiseks ja tootearenduseks vajalike masinate, seadmete (sh kasutatud) ja inventari ostmist;
- ehitiste ehitamist.

Laenu suurus on vahemikus:
- 200 000 eurot – 1 000 000 eurot;
- 200 000 eurot – 3 000 000 eurot, kui laenusaajaks on tunnustatud tootjaorganisatsioon või tema valitseva mõju all olev äriühing.

Laenuperiood on 1 – 25 aastat, **sh maksepuhkus** kuni 10 aastat**.**

Laenamine
Laenu antakse üksnes koos krediidi- või finantseerimisasutusega samale investeeringule. Krediidi- või finantseerimisasutus peab andma laenu või laene vähemalt 30% võlakohustuste kogusummast, st tema laenu(de) ja MES laenu kogusummast.

Tagatis
Tagatised peavad olema vähemalt *väikesed* lähtuvalt Euroopa Komisjoni viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodist[3].

Laenu põhitagatis saab olla:
- hüpoteek;
- kommertspant;
- registerpant;
- ettevõtte garantii.

Lisatagatis saab olla juhatuse liikme ja/või omaniku ja/või ühingu liikme käendus kuni 50 000 eurot.

Intress
Laenuintress määratakse vastavalt Euroopa Komisjoni viite- ja diskontomääradele (arvestades tagatist ja krediidireitingut)[4].

[3] Komisjoni teatis viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta (2008/C 14/02)
[4] Komisjoni teatis viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta (2008/C 14/02)

Intressimäär kujuneb Euroopa Komisjoni kehtiva baasmäära ja marginaali alusel. Baasmäär on avaldatud Euroopa Komisjoni veebilehel: SIIN.
Marginaal kujuneb ettevõtja krediidireitingu ja pakutavate tagatiste alusel.

Intressi vähendamine
Laenuintressi võib vähendada nii, et intress **ei oleks väiksem kui 2% + baasmäär**[5], kui esinevad üks või mitu vähendamise alust:

- investeering loob Eesti Vabariigi keskmisest töötasust kõrgemalt tasustatava töökoha; *või*
- investeering tehakse innovaatiliste või energiatõhusate tehnoloogiate kasutamisse; *või*
- laenu tagatiseks seatava kinnistu realiseerimise eeldatav tulem katab vähemalt 100% laenusummast; *või*
- investeering on seotud ringmajandamisega.

Arvestamata ülaltoodut, võib sihtasutus vähendada finantstootest antava laenu intressi võrreldes turutingimustega nii, et intress **ei oleks väiksem kui 1% + baasmäär**, kui taotlejaks on:

- **noor põllumajandustootja** (s.o põllumajanduslik ettevõtja, kes vastab strateegiakava peatükis 4.1.5 sätestatud nõuetele); *või*
- **tunnustatud tootjaorganisatsioon** või tema valitseva mõju all olev äriühing.

MES-i poolt laenu intressi vähendamist võrreldes turutingimustega võidakse käsitleda abina laenusaajale.

Laenu sihtpiirkond
Laenu abil teostatav investeeringuobjekt peab asuma Eesti Vabariigi territooriumil. ÜPP SK sekkumise 8.1 tegevuse korral peab investeeringuobjekt asuma maapiirkonnas (maaline või väikelinnaline piirkond Statisikaameti metoodika alusel), välja arvatud Tallinnaga piirnevad vallad (st Harku vald, Saue vald, Saku vald, Kiili vald, Rae vald, Jõelähtme vald ja Viimsi vald). Maapiirkondade määratlus on leitav Statistikaameti kodulehelt: SIIN.

Muud tingimused

- Laen väljastatakse, kas korraga või mitmes osas, kuni 1 aasta jooksul laenulepingu sõlmimisest.
- Laenu tagastamine toimub vastavalt graafikule võrdsete põhiosamaksetena, annuiteetmaksetena, ühekordse tagasimaksena laenuperioodi lõpus või erigraafiku alusel. Kooslaenamisel on tagasimakseid võimalik allutada krediidi- või finantseerimisasutuse graafikule.
- Laenulepingu sõlmimise tasu ja esmakordse muutmise tasu ei ole. Kui laenulepingut muudetakse rohkem kui kord aastas, siis on õigus tasu küsida kuni 1% laenujäägilt.

[5] Komisjoni viite- ja diskontomäärade teatises viitemäärade kindlaksmääramise metoodikas nimetatud baasmäär (2008/C 14/02)

- Laenu võib taotleda korduvalt. Laenujääk ja uus laenusumma kokku ei saa olla suurem, kui finantstootes kehtestatud maksimaalne laenu piirmäär.
- Kooslaenamisel on krediidi- või finantseerimisasutus teinud ettevõtjale laenuotsuse, milles on määratud antava laenu suurus, tähtaeg ning võimalik intressimäär

Piirangud

- Laenu ei tohi kasutada toetuse (nt PRIA, RTK jm) eelrahastamiseks.
- Laenu kombineerimisel toetusega (nt PRIA, RTK jm) sama kuluartikli korral, ei tohi laenu ja muu toetuse kogusumma olla suurem asjaomase kuluartikli kogusummast.
- Rahastamisvahendist antakse ainult uusi laene, välistatud on olemasolevate laenude refinantseerimine.
- Laenuga ei tohi rahastada investeeringuid, mis on füüsiliselt lõpetatud või täielikult ellu viidud enne laenutaotluse rahuldamise otsuse kuupäeva (tagantjärele finantseerimine keelatud).

Nõuded laenutaotlejale

- Ettevõtja on kantud Eesti Vabariigi äriregistrisse.
- Ettevõtja on **väike- või keskmise suurusega ettevõtja** ÜPP SK sekkumise 8.1 tegevuste korral, komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 lisa 1 mõistes.
- Ettevõtja ei tegutse ühes või mitmes piirangutega sektoris[6].
- Ettevõtja ei ole raskustes olev äriühing[7], ettevõtja on jätkusuutlik ning maksejõuline.
- Ettevõtja omakapital vastab äriseadustikus sätestatud nõuetele.
- Ettevõtjal ei ole riiklikku maksuvõlga või tema riikliku maksuvõla tasumine on ajatatud.
- Ettevõtjal ei ole sihtasutuse sisesuuniste ja tavapärase laenupoliitika kohaselt tehtavate kontrollide järgi sihtasutuse või muu krediidi- või finantseerimisasutuse või muu isiku antud ühegi teise võlakohustuse tähtaegselt tasumata makseid, mis võivad viidata ettevõtja majanduslikele raskustele.
- Ettevõtja juhtorgani(te) liikmed ja omanikud on usaldusväärsed ja pädevad, nemad ja/või nendega seotud ettevõtted ei ole sihtasutusele või sihtasutuse poolt hallatavale sihtfondile põhjustanud süüliselt varalist kahju ja/või olnud vähemalt 60-päevases võlgnevuses sihtasutuse ees viimase 12-kuu jooksul, v.a juhul kui võlgnevuse põhjus oli ajutine ja selgelt põhjendatav.

---

[6] Järgmiste majandussektorite kohta kasutatakse kokkuvõtlikku nimetust „piirangutega sektorid”:
a) ebaseaduslik majandustegevus: igasugune tootmine, kauplemine või muu tegevus, mis on asjaomase tootmise, kauplemise või tegevuse asukohariigi õigusruumi seaduste või eeskirjade alusel ebaseaduslik;
b) tubakas ja destilleeritud alkohoolsed joogid. Tubaka ja destilleeritud alkohoolsete jookide ning nendega seotud toodete tootmine ja nendega kauplemine;
c) relvade ja laskemoona tootmine ja nendega kauplemine: igasuguste relvade ja laskemoona tootmise ja nendega kauplemise rahastamine;
d) kasiinod. Kasiinod ja samaväärsed ettevõtted;
e) IT-sektori piirangud. Teadus- ja arendustegevus või tehnilised rakendused, mis on seotud elektrooniliste andmeprogrammide või lahendustega, mille i) otsene eesmärk on toetada a) punktides a ja d osutatud piirangutega sektoritesse kuuluvat tegevust, b) interneti hasartmänge ja internetikasiinosid või c) pornograafiat, või mille ii) eesmärk on võimaldada ebaseaduslikult a) siseneda elektroonilistesse andmesidevõrkudesse või b) laadida alla elektroonilisi andmeid;
f) bioteaduste sektori piirangud. Toetus sellise teadus-ja arendustegevuse või tehniliste rakenduste rahastamiseks, mis on seotud i) inimese kloonimisega teadustegevuse või ravi otstarbel või ii) geneetiliselt muundatud organismidega (GMO).

[7] Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014, 17. juuni 2014, ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks artikli 2 punkti 18 tähenduses.

- Riigiabi kohaldumisel vastab ettevõtja asjakohastele Euroopa Liidu riigiabi eeskirjades sätestatud nõuetele, eelkõige määrustes (EL) nr 2023/2831, ja (EL) nr 651/2014 sätestatud nõuetele.
- Ettevõtja ja tema üle valitsevat mõju omav isik, kes tegeleb põllumajandustootmise, töötlemise, turustamise või hulgi- ja jaemüügiga, ei ole toime pannud karistusseadustiku §-s 209, 209[1], 210, 389[1], 391 või 393 sätestatud süütegu, mis on seotud Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava 2023–2027 rahastamisvahendi sihtfondi toetusega seotud rikkumise.
- Ettevõtja ja tema üle valitsevat mõju omav isik, kes tegeleb põllumajandustoodete tootmise, töötlemise, turustamise või hulgi- ja jaemüügiga, ei ole toime pannud karistusseadustiku §-s 357, 358, 364, 365, 365[1], 365[2], 367, 368, 368[1], 368[2], 368[3], 368[4], 368[5], 368[6], 411, 412 või 412[1] sätestatud keskkonnaalast süütegu.

Nõutud dokumendid

Laenu taotlemiseks nõutavad dokumendid on:

- vormikohane, allkirjastatud laenutaotlus, kättesaadav aadressil: mes.ee/laenud/taotlusvormid;
- aktsionäride või osanike nimekiri laenu taotlemise seisuga (*kui ei ole kättesaadav äriregistrist*);
- eelmise majandusaasta raamatupidamisaruanne peab olema kättesaadav äriregistrist, kui taotleja on raamatupidamisaruande kohuslane, kelle raamatupidamisaruande seadusjärgne esitamise tähtaeg on saabunud. Kui raamatupidamisaruande seadusjärgne esitamise tähtaeg ei ole saabunud, siis esitada eelmise majandusaasta raamatupidamisaruanne, mis on kinnitatud vähemalt taotleja esindusõigusliku isiku allkirjaga;
- FIE-st taotleja korral esindusõigusliku isiku allkirjaga kinnitatud eelmise majandusaasta vorm E, majandusaasta bilanss ja kasumiaruanne ning vormikohane pikaajaliste ja lühiajaliste kohustuste loetelu (*täita Vorm 2, laenutaotluse lisa 2*);
- jooksva majandusaasta bilanss ja kasumiaruanne, mis ei ole vanemad kui 3 kuud;
- äriplaan, mis hõlmab ülevaadet ettevõtja senisest tegevusest ja tulevikukavast;
- eksperthinnang tagatiseks pakutava vara kohta (*kui on*);
- krediidi- või finantseerimisasutuse otsus, milles on määratud antava laenu suurus, tähtaeg ja võimalik intress.